

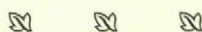
bragt, waar door veele kleyne deelen, die door het Vergroot-glas te beschouwen sigtbaar waren, naar het Dierken wierden gevoert . . . Uyt welke gesejde waarneming wy wel een besluit kunnen maken, dat, gelyk zoodanige Dierkens haar in 't water niet kunnen verplaatsen, zy daar ook niet en kunnen haar voetsel zoeken, gelyk alle andere Dieren doen, die met een beweging syn begaaft, zoodanig, dat ze van de eene plaats tot de andere overgaan.

Dese Dieren dan, en ook alle die haar niet en kunnen verplaatsen, het zy dat ze met haar staart, of anders vastgehegt syn, moeten met zoodanige werktuygen begaaft syn, om een beweging in het water te maken; waar door deselve eenige stoffe, die in 't water is, tot haar voetsel, grootmakinge, ende haar lighaams bescherminge, bekoomen".

Deze vondst van Antoni van Leeuwenhoek bewijst al, dat men, om raderdiertjes buit te maken, niet altijd een plankton-netje nodig heeft. Ook de lijst van de soorten in de „Boeddhavijver" wijst daarop, want dat alles werd bijna uitsluitend verkregen door de vinspletige blaadjes van het waterduizendblad, met al wat er aan en tussen zat, onder de microscoop te bekijken, of door waterplanten en dorre bladen van de bodem af te spoelen in een bakje met water uit de vijver en dit dan te zeven door een fijn gaasje, om het te veel aan water kwijt te raken.

November 1937.

Zr. FELICIANA HOGE.

MAART.

Nog even de bekende datums: 1 Maart aankomst van de wulpen, 10 Maart de eerste hommels, 15 Maart het eerste kievitse, 21 Maart: aankomst van de tiftjaf, 31 Maart: vertrek van de bonte kraaien, zanglijster en heggemussh hebben voltallige legsels.

In 1937 kwamen in het Kennemerduin de kievitten op hun broedplaatsen omstreeks 8 Maart, in 't eerst uitsluitend mannetjes, de wijfjes een dag of vier later. Op 11 Maart kwamen een viertal kwikstaartjes overnachten in het riet aan den vijver in Thijsses Hof. Elken volgenden dag kwamen er meer, totdat er in het eind van de maand een dertigtal waren. Die bleven nog de heele maand April en eerst 11 Mei waren ze vertrokken. Waarom blijven die dieren twee maanden lang hier hangen, tenminste als het dezelfde zijn? Kent ge nog andere duidelijke voorbeelden van „vertraagde voorjaarstrek"? Het best is dat te constateeren op de slaapplaatsen: Spreeuw, goudhaantje, tapuit, boomleuwerik.

Let ook op vertraagden bloei van sommige heesters en boomen. We kennen een boschje van espen in het Kennemerduin dat veertien dagen tot drie weken later in bloei komt dan de andere. Er zit bij dat bloeien toch veel individueels. Ik heb in mijn tuin een warme zonnige plek op het Zuidoosten en een koele plaats op het Noordwesten, die bovendien nog effectief beschadwd wordt door een flinken spar. Op beide plaatsen staan winteraconietjes en lenteklokjes. De winteraconietjes op de warme plaats bloeien vier weken eerder dan die op de koude plek. Maar de lenteklokjes op de koude plek zijn veertien dagen vroeger dan die op de warme plaats. Ze zijn allemaal indertijd geplant uit dezelfde zakken. Met de gewone *Primula acaulis* kun je ook van die dingen ondervinden. Ze zijn in Maart op hun mooist; de frissche jonge bladeren dicht open opschietend uit den kring van het half vergane, verkleurde, verwelke winterblad en dan de rijke overvloed van groote gele bloemen, die open blijven in de koude voorjaarsnacht en geduldig wachten op de nog schaarsche insecten; de sachems en de tuinhommels in de eerste plaats. De hoogstengelige sleutelbloemen *Primula elatior* en *Primula officinalis* komen pas goed in bloei in de tweede helft van Maart, nog even voor de boschanemonen en dan hebben de sneeuwkllokjes definitief afgedaan. Waar men de *Primula's* gelegenheid geeft, om zich uit te zaaien, daar maken ze gretig gebruik van en dan kan men zich verheugen aan de sierlijke kleine plantjes, die voor de eerste keer bloeien. Trouwens al die vroege boschplanten zaaien zich gereedelijk uit: lenteklokje, sneeuwkllokje, winteraconiet, helmblom, primula's, sneeuwroem, amethyst-

hyacinthje, sterhyacinth, vogelmelk, wilde hyacinth etc. Aan zoo'n „wild" boschoekje in den tuin kan men veel plezier beleven, maar het vereischt eenige zorg, om het vrij te houden van overweldigers.

Veel valt ook te genieten van de verkleuring aan de knoppen en de schors van verschillende boomen en heesters. De kruipwilgen vertoonen een groote verscheidenheid, sommige zien er grijsgroen uit, andere geelachtig, weer andere donkerblauwgrijs, nog andere oranje tot rood. Dan het prachtige brons van de duindoornknoppen, het helder geel van de „zwarte" populieren, het wijnrood en purper van berken en beuken, het rood van linde en kornoelje, de velerlei tinten van kardinaalsmuts en els. Ook hier valt veel individueels op te merken. Soms kan men invloed meenen te merken van standplaats, bezonning en temperatuur. Wie op deze dingen heeft leeren letten, kijkt met verhoogd genot van een hoog punt uit over een boschrijk landschap. De duinen spannen de kroon.

JAC. P. THIJSSÉ.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Kijk uit naar *Blennius gattorugine*! Dit voorjaar vertelde ik van een merkwaardig visje, *Blennius gattorugine*, dat tot voor kort nog maar van twee vangsten voor onze kust bekend was, maar, door de activiteit van het Zoölogisch Station, de laatste tijd herhaaldelijk bij den

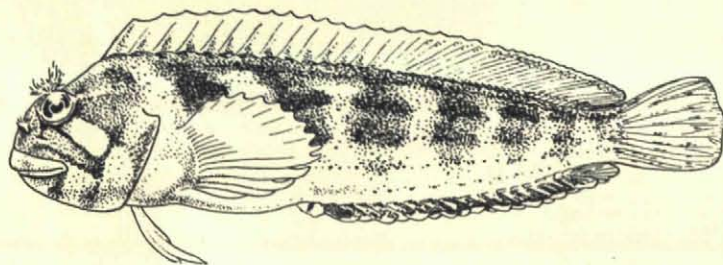

Fig. 1.

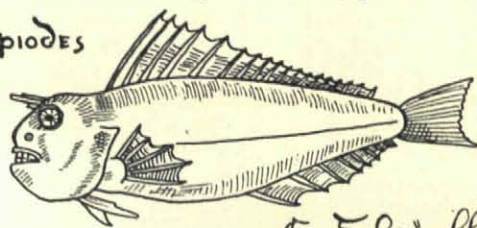
Helder werd gesignaleerd. Ik vroeg me af of dit dier, in Zeeland, waar een verwant van hem, *Blennius pholis*, herhaaldelijk gevangen werd, ook niet meer zou voorkomen. Inderdaad kreeg ik dezer dagen een *Blennius gattorugine* uit Brouwershaven. Hij werd 4 Maart 1937 gevangen voor het Goereese gat. De vissers in Brouwershaven kennen hem wel, ze vingen er de laatste jaren een stuk of vijf, maar geven hem geen bepaalde naam. Lezers die in vissersplaatsen wonen moeten er eens naar vragen. Het zou me niet verbazen als er binnenkort nog veel meer vondsten bekend worden. Omdat het diertje in geen enkel Nederlands strandboekje voorkomt, geef ik hierbij een afbeelding op ongeveer natuurlijke grootte. Karakteristiek zijn de vier (twee grote en twee kleine) pluimpjes voor op zijn kop. De buikvinnen zitten heel ver naar voren en zijn klein. De voorste vinstralen van de rugvin zijn zwakke stekels, de staartvin is niet met de rugvin verbonden. Het is een stevig, bandvormig dier met een krachtige kop (fig. 1).

Die zware kop heeft hij niet voor niets. Net als zijn grote verwant, de Zeewolf, kraakt hij tussen zijn kaken allerlei schelpen. In den Helder zag ik hem in het aquarium een nonnetje oppeuzelen of het een nootje was.

Toevallig vond ik kort geleden een oude afbeelding van hem in een handschrift, dat in de Koninklijke Bibliotheek bewaard wordt. Ik bedoel het „Visboek" van de zestiende eeuwse afslager van vis te Scheveningen Adriaen Coenenz. Op zijn drie-en-zestigste begon deze zijn ervaringen te boek te stellen. 410 folio's vulde hij met beschrijvingen en afbeeldingen van allerlei zeedieren, tot zeewijven toe.

Van *Blennius gattorugine* geeft hij bijgaande figuur (fig. 2) met het bijschrift: „Er mag

SCORPIODES

Ein Schnärkling,

Fig. 2.